Stockholms universitet

Museerna och kolonialismen

Visuella studier, delkurs 2
Exponeringsformer
Institutionen för kultur och estetik

Undersökningsområden och frågor

- Undersöka hur det koloniala projektet format koloniserad och kolonisatör.
- Undersöka hur vetenskap, konst och litteratur varit/är del av detta projekt.
- Undersöka förhållningssätt och möjliga praktiker idag och framgent.

Hur har man i västerländska museer samlat och ställt ut de koloniserades konst och föremål?

Natural History Museum, New York

Samevistet på Skansen c. 1900

- Vilka museer är det som berörs av dessa frågor?
- Finns det utmärkande egenskaper hos museer med koloniala föremål i samlingarna?
- En återkommande fråga under hela föreläsningen: Om, och i så fall på vilket eller vilka sätt har samlandet som praktik format själva samlingarna?

Colonialism has played a significant role both in shaping the collections in museums and in shaping the audiences that might potentially use them. It is this colonial legacy that museums must deal with today.

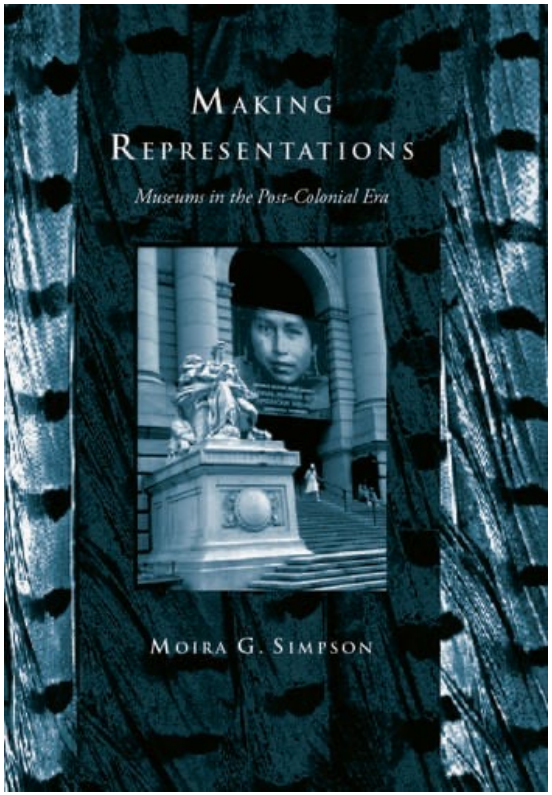

Moira G Simpson, 1996

Moira G. Simpsons bok Making Representations: Museums in the Post-Colonial Era (1996) är en kritisk granskning av hur museer historiskt har representerat inhemska kulturer och de förändringar som har skett under senare år mot mer inkluderande och etiska praktiker.

Boken fokuserar på hur museer, särskilt i postkoloniala sammanhang, ofta har fungerat som verktyg för makt och kontroll, och förstärkt koloniala berättelser genom att tillägna sig och visa inhemska föremål och berättelser utan hänsyn till de kulturer de representerar. Simpson kritiserar hur traditionell museipraktik har objektifierat ursprungsbefolkningar och framställt dem på sätt som förstärker stereotyper eller minskar deras kulturella betydelse.

Simpson utforskar också den framväxande trenden med samarbete mellan museer och ursprungsbefolkningen. Hon framhåller den växande rörelsen mot repatriering av kulturföremål, där museer lämnar tillbaka föremål till sina rättmätiga ägare, och lyfter fram hur urbefolkningar i allt större utsträckning involveras i kurerandet och tolkningen av sitt eget arv. Skiftet mot co-curation och samarbete speglar en bredare önskan att museer ska vara mer än bara förvaringsplatser för föremål; istället bör de vara utrymmen för dialog och utbildning.

Huvudteman i boken är:

- Kulturell representation och felaktig framställning: Hur museer historiskt har format uppfattningar om inhemska kulturer.
- Postkolonial kritik: Undersökningen av maktdynamik inom museer och kolonialismens inverkan på deras praktiker.
- Repatriering: Rörelsen för att återlämna heliga eller kulturellt betydelsefulla föremål till ursprungsbefolkningen.
- Samarbete och co-curation: Hur inhemska röster i allt större utsträckning ingår i skapandet av museiutställningar.

Museet: tre faktorer

Museet: tre faktorer

- Renässansen (antikintresse, arkeologi)

ITALIA

Museet: tre faktorer

- Renässansen (antikintresse)
- Empirismen (ny kunskapssyn)

Ferrante Imperato, *Dell'Historia Naturale*, Neapel, 1599

Empirismen är en filosofisk inriktning som betonar betydelsen av erfarenhet och observation i kunskapsförvärv. Enligt empirismen är all kunskap härledd från sinneserfarenhet och observation av den fysiska världen. Den förnekar idén om medfödda idéer och hävdar istället att människan föds som ett blankt blad (tabula rasa) och att all kunskap byggs upp genom våra sinnen och vår erfarenhet. Kända empiristiska filosofer inkluderar John Locke, George Berkeley och David Hume. Empirismen står i kontrast till rationalismen, som framhäver betydelsen av förnuft och introspektion för att förstå världen.

Museet: tre faktorer

- Renässansen (antikintresse)
- Empirismen (ny kunskapssyn)
- Kolonialismen (nya världar)

Okänd, *Tomahawk/stridsyxa*, 1600-tal, Delaware, Etnografiska museet

…the restless desire and power of the modern West to collect the world

James Clifford

Antropolog

Museet: tre faktorer

- Renässansen (antikintresse)
- Empirismen (ny kunskapssyn)
- Kolonialismen (nya världar)

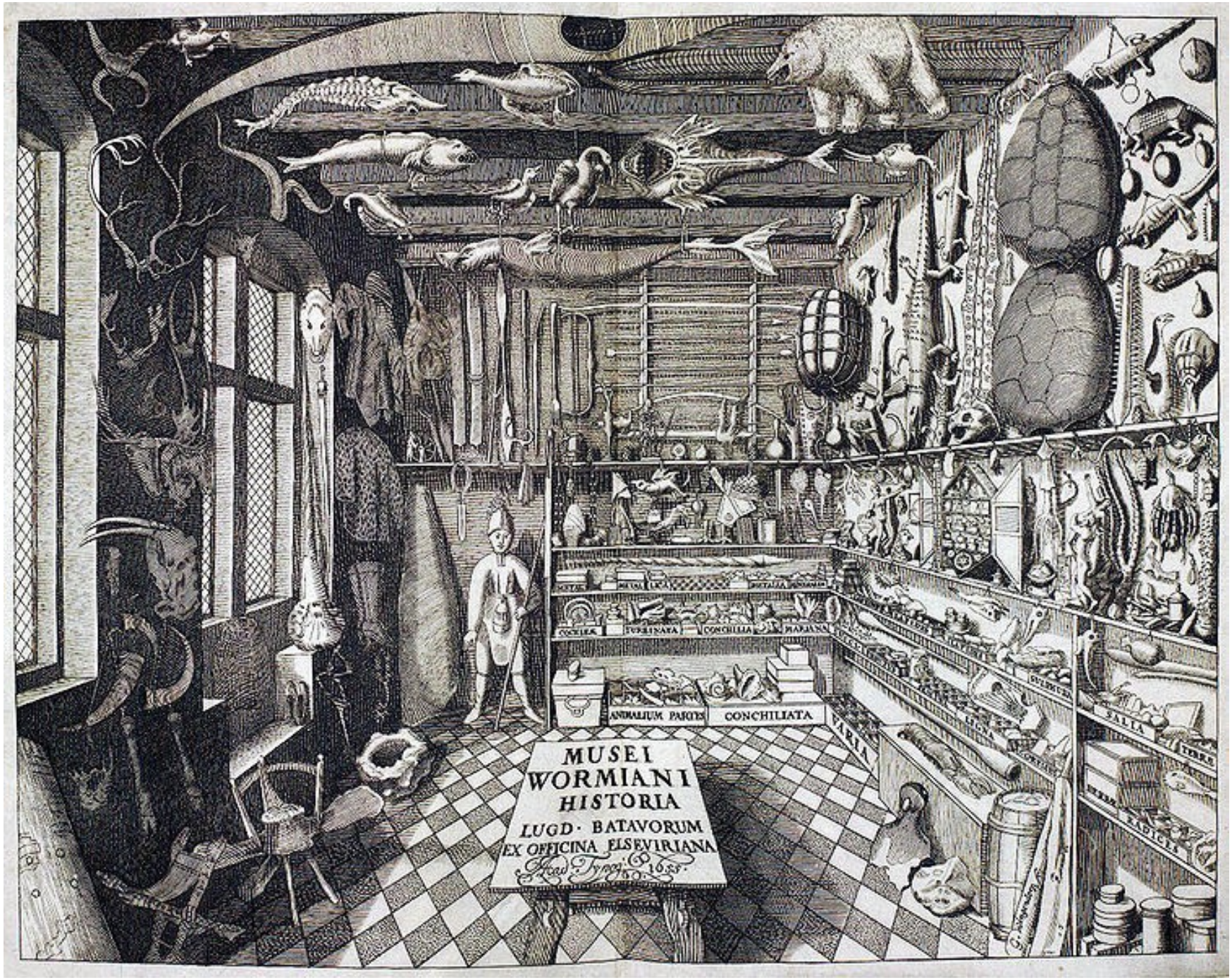

Ole Worms museum, 1655

Colonialism has played a significant role both in shaping the collections in museums and in shaping the audiences that might potentially use them. It is this colonial legacy that museums must deal with today.

Moira G Simpson, 1996

NATIONALMUSEUM

NATURHISTORISKA RIKSMUSEET

- Vilka museer är det som berörs av dessa frågor? (åter)
- Skillnader i hur föremål tillkommit museerna:

Köp (tvång, ömsesidig vilja, utsatt situation, häleri m.m.), stöld, krigsbyten (reglerade och oreglerade), privata donationer, gåva, byteshandel, diplomati, oklara omständigheter.

- Har föremålen tillhört ett ursprungligt sammanhang eller är de skapade för en tilltänkt innehavare i en annan kontext på en annan geografisk plats?

Krigsbyten

Fajansservis från Urbino som ingick i Pragrovet.

Museum de Vries på Drottningholm. Tagna från Wallensteins palats i Prag.

William Chambers *Designs of Chinese Buildings, Furniture, Dresses, Machines and Utensils*, 1757.

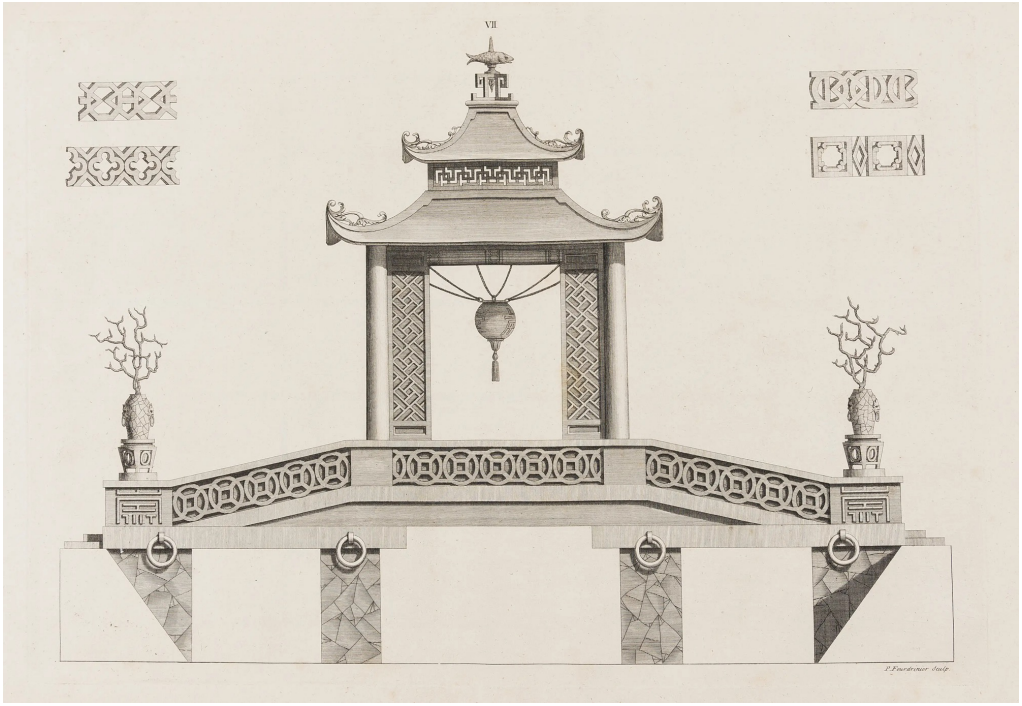

Kina slott

En paviljong av trä ritad av Carl Hårleman uppfördes 1753 som födelsedagspresent till Lovisa Ulrika. Den ersattes 1769 av det nuvarande Kina slott, ritat av Carl Fredrik Adelcrantz. Anläggningen bestod av en huvudbyggnad i två våningar med svängda korridorer och två lägre paviljonger samt tre fristående paviljonger och en mindre trädgård. Adelcrantz arkitektur var i grunden fransk rokoko, men liksom hos det första Kina slott bidrog tälttaket och dekorativa detaljer som palmstammar och drakar till den kinesiserande karaktären. Jean Eric Rehns interiör visar hans förmåga att foga samman olika stilar till en helhet. Utan Ostindiska kompaniet inget Kina slott.

Kina slott

Sydda rummet

Väggfälten i atlassiden sägs vara sydda av Lovisa Ulrika och hennes hovdamer efter förlagor av Jean Eric Rehn.

Åttkantiga salen

Handmålat kinesiskt siden på väggarna. Möblernas siden är reproducerat under 1960-talet.

Röda rummet

Kinesiska infällda lackpaneler, ett japanskt lackskåp mer ler- och porslinsfigurer samt franska rokokomöbler tillverkade i Sverige. Påtagligt inspirerat av Sir William Chambers (1723-1796) *Designs of Chinese buildings, furniture, dresses, machines, and utensils*.

American Museum of Natural History, New York

American Museum of Natural History, New York

American Museum of Natural History, New York

American Museum of Natural History, New York

Why are some exhibits changing?
The American Museum of Natural History has been home to exhibits about Native American cultures for more than 100 years.

The first of these galleries opened in the 1890s. Other halls soon followed, were renovated, even relocated. But through the 20th century, the same overall approach persisted: museums, including ours, presented cultural items through the observations of outsiders, with little or no direct consultation with Native peoples about how they would want their stories to be told. That is beginning to change. The Museum is increasingly working with Native communities to showcase living cultures and traditions in exhibitions and programming.

Why are some exhibitions closing?
In 2024, updated federal regulations created new rules for how sensitive Native American cultural items may be displayed. The Museum would now need to consult with Native groups to review whether such items were on view, including in the Hall of Eastern Woodlands and the Hall of Great Plains.

These galleries, which were first developed in the early 1900s and last renovated in the 1960s, displayed hundreds of items. It became clear that temporary steps or partial approaches, such as covering cases or removing exhibits, would not be enough. Both exhibitions were severely out of date and did not represent contemporary Native cultures. The Museum decided to close both galleries.

"PRIMITIVISM"

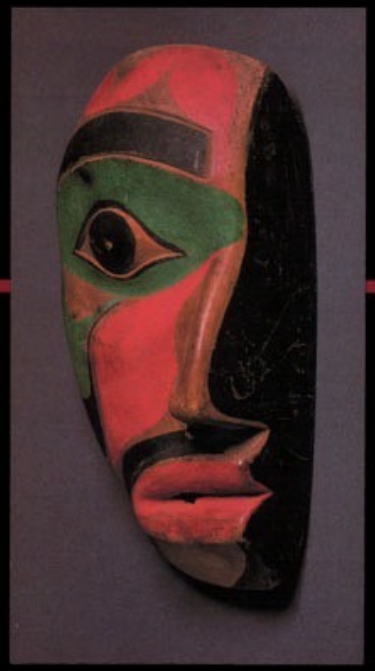

IN 20TH CENTURY ART

THE MUSEUM OF MODERN ART, NEW YORK

Création du monde
24
F. L

We owe to the voyagers, colonials, and ethnologists the arrival of these objects in the West. But we owe primarily to the convictions of the pioneer modern artists their promotion from the rank of curiosities and artifacts to that of major art, indeed, to the status of art at all.

MoMa 1984

The Benin Expedition, 1897

Benin brons, Cambridge

Benin brons, Berlin

Parthenon, Aten

The Elgin Marbles, British Museum

Återförande?

